

Openingsgebed

In de Naam van de Vader, ✚ de Zoon en de heilige Geest.
Laat ons bidden...

Barmhartige God,
U hebt de wereld zozeer liefgehad
dat U Uw enige zoon hebt gegeven
opdat wie in hem gelooft eeuwig leven heeft.
Wij willen in dit uur Jezus
volgen op zijn kruisweg.
Zo willen wij gedenken
welke last hij heeft gedragen
om ons vrij te kopen voor een nieuw leven met U.
Versterk in ons het geloof
dat onze weg met Jezus door lijden en sterven
ons leidt naar de verrijzenis en
het eeuwige leven.
Amen.



1

Naast het kruis, met schreiende ogen
Stond de moeder, diep bewogen
Toen de Zoon te sterven hing,

2

En haar door het zuchtend harte,
Overstelt van wee en smarten,
't Zevenvoudig slagzwaard ging.
O hoe droef, hoe vol van rouwe,
Was die zegenrijkste vrouwe,
Moeder van Gods ene Zoon!
Ach, hoe streed zij! ach, hoe kreet zij,
En wat folteringen leed zij,
Bij 't aanschouwen van die hoon!

3

Wie, die hier niet schreien zoude,
Als hij 't grievend leed aanschouwde,
Dat Maria's ziel verscheurt?
Wie kan, zonder mee te wenen,
Christus' moeder horen stenen,
Nu zij met haar zoon hier treurt?

4

Voor de zonden van de zijnen
Zag zij Jezus zo in pijnen,
En de wrede geselstraf,
Zag haar lieve Zoon zo lijden,
Heel alleen de doodskamp strijden,
Totdat Hij zijn geest hergaf.

5

Geef, o Moeder! bron van liefde,
Dat ik voel, wat U zo grieve,
Dat ik met U medeklaag.
Dat mij 't hart ontgloeit van binnen,
In mijn Heer en God te minnen,
Dat ik Hem alleen behaag.

6

Heil'ge Moeder, wil mij horen,
Met de wonden mij doorboren,
Die Hij aan het kruishout leed.
Ach, dat ik de pijn gevoelde,
Die uw lieve Zoon doorwoelde,
Toen Hij stervend voor mij streed.

7

Mocht ik klagen al mijn dagen,
En zijn plagen waarlijk dragen,
Tot mijn jongste stervenssmart.
Met U onder 't kruis te wenen,
Met uw rouw mij te verenigen,
Dat verlangt mijn zuchtend hart.

8

Maagd der maagden! nooit volprezen,
Wil voor mij niet bitter wezen,
Laat mij treuren aan uw zij,
Laat mij al de wrede plagen,
En de dood van Christus dragen,
Laat mij sterven zoals Hij.

9

Laat zijn wonden mij doorwonden,
Worde ik bij zijn kruis verslonden
In het bloed van uwen Zoon.
Moge ik in het vuur niet branden,
Neem, o Maagd, mijn zaak in handen
In het oordeel voor Gods troon.

10

Christus, moge ik eens behalen,
Als mijn levenszon gaat dalen,
Door uw Moeder, palm en prijs.
En als 't lichaam dan zal sterven,
Doe mijn ziel de glorie erven
Van het hemels paradijs. Amen.

STABAT MATER

vertaling Willem Wilmink



Eerste statie Jezus wordt ter dood veroordeeld

Pilatus zei tegen de hogepriesters en de samengeschoolde menigte:
'Ik vind niets waaraan deze man schuldig is.'

Lucas 23, 4

Daarop liet Pilatus Barabbas vrij, maar Jezus leverde hij uit om
gekreusigd te worden, nadat hij hem eerst nog had laten geselen.

Matteüs 27, 26

U hebt de heilige en rechtvaardige verstoten en geëist dat aan een
moordenaar (*Barabbas*) gratie verleend zou worden.
Hem die de weg naar het leven wijst hebt u gedood.

Handelingen. 3, 14

Door een onrechtvaardig vonnis werd hij weggenomen.
Wie van zijn tijdgenoten heeft er oog voor gehad?
Hij werd verbannen uit het land der levenden,
om de zonden van mijn volk werd hij geslagen.

Jesaja 53, 8

**Ik wil voor U belijden
mijn schuld, mijn zondigheid.
Want U kunt mij bevrijden
Heer, die mijn jeugd verblijdt.
Vergeef mij al mijn zonden
door 't offer van Uw bloed,
waarin U aan de Vader
al onze schuld voldoet.**



**Onze Vader
die in de hemelen zijt
geheilgd zij uw Naam,
uw koninkrijk kome,
uw wil geschiede op de aarde als in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren,
en leid ons niet in bekoring,
maar verlos ons van het kwade.**

**Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
tot in eeuwigheid.
Amen.**

Vrees niet,
onze Heiland slaapt in het graf,
de poort naar eeuwig leven.
Hij laat ons niet alleen.

Slotgebed

Het is nu voorbij, o Heer;
zowel de tijd van uw lijden
als die van onze boete is geëindigd.
Veertig dagen lang
zijn wij U gevolgd van uw vasten in de woestijn
tot uw dood aan het kruis.
Verlosser, die nu rust in het graf,
maar die spoedig zult verrijzen,
U hebt de losprijs geheel en al betaald.
Het is nu volbracht.
Wij volgden u op de weg van uw lijden
tot uw dood aan het kruis.
En nu, omdat U ons hebt vrijgekocht -
eis ons op, neem bezit van ons,
maak ons tot de uwen.

Tweede statie Jezus neemt het kruis op zijn schouders

En zij namen Jezus mee en leidden Hem weg.
En terwijl Hij zijn kruis droeg, ging Hij de stad uit naar de plaats die
Schedelplaats genoemd wordt en in het Hebreeuws Golgotha.

Johannes 19, 16

Laten we daarbij de blik gericht houden op Jezus, de grondlegger
en voltooiër van ons geloof:
denkend aan de vreugde die voor hem in het verschiet lag,
liet hij zich niet afschrikken door de schande van het kruis.

Hebreeën 12, 2

Mijn rechtvaardige dienaar verschaft velen recht,
hij neemt hun wandaden op zich.
... hij heeft zijn leven prijsgegeven aan de dood
en liet zich tot de zondaars rekenen.
Hij droeg echter de schuld van velen
en nam het voor zondaars op.

Jesaja 53

**Een naam uit oude tijden:
Lam Gods, des Heren knecht -
de last van een groot lijden,
de dood hem toegezegd.
De Heer die ongezien en
in deemoed tot ons kwam,
die om ons vlees te dienen
de zonde op zich nam.**



Veertiende statie

Jezus wordt in het graf gelegd

Hij kreeg een graf bij misdadigers,
zijn laatste rustplaats was bij de rijken;
toch had hij nooit enig onrecht begaan,
nooit bedrieglijke taal gesproken.
Maar de HEER wilde hem breken, hij maakte hem ziek.
Hij offerde zijn leven voor hun schuld,

Jesaja 53, 9, 10

Weet u niet dat wij die gedoopt zijn in Christus Jezus, zijn gedoopt in zijn dood?
We zijn door de doop in zijn dood met hem begraven om, zoals Christus door de macht van de Vader uit de dood is opgewekt, een nieuw leven te leiden.
Als wij delen in zijn dood, zullen wij ook delen in zijn opstanding.
Zo moet u ook uzelf zien: dood voor de zonde, maar in Christus Jezus levend voor God.

Romeinen 6, 3,4,5, 11

**Heer God laat ons verwerven
na dood verrijzenis,
door met uw Zoon te sterven
aan al wat zondig is.
Wil ons om hem vergeven,
was in zijn bloed ons rein,
opdat zijn nieuwe leven
ons Pasen moge zijn.**

Dertiende statie

Jezus wordt van het kruis afgenomen

Hij heeft zich vernederd en werd gehoorzaam tot in de dood
- de dood aan het kruis.

Daarom heeft God hem hoog verheven en hem de naam geschonken
die elke naam te boven gaat, opdat in de naam van Jezus elke knie
zich zal buigen, in de hemel, op de aarde en onder de aarde, en elke
tong zal belijden: 'Jezus Christus is Heer,' tot eer van God, de Vader.

Filippenzen 2, 8

En hij is het hoofd van het lichaam, namelijk van de gemeente, hij,
die het begin is, de eerstgeborene uit de doden, opdat hij in allen de
eerste zou zijn.

Want het heeft de Vader behaagd dat in hem heel de volheid wonen
zou, en dat hij door hem alle dingen met zichzelf verzoenen zou, door
vrede te maken door het bloed van zijn kruis...

Kolossenzen 1, 18-20

**Geef vrede, Heer, geef vrede,
gij die de vrede zijt.
Gij hebt voor ons geleden,
gestreden onze strijd.
Opdat wij zouden leven
met moed in angst en pijn;
de mensen blijdschap geven
en vredestichters zijn.**

Derde statie

Jezus valt voor de eerste maal onder het kruis

Hij die de gestalte van God had, hield zijn gelijkheid aan God niet vast,
maar deed er afstand van.

Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens.

Filippenzen 2, 6

Vele stieren hebben mij omringd, sterke stieren hebben mij omsingeld.
Zij hebben hun muil tegen mij opengesperd als een verscheurende en
brullende leeuw.

Psalm 22, 13,14

Hij werd veracht, door mensen gemeden, hij was een man die het
lijden kende en met ziekte vertrouwd was, een man die zijn gelaat
voor ons verborg, veracht, door ons verguisd en geminacht.
Wij echter zagen hem als een verstoteling, door God geslagen en
vernederd.

Jesaja 53, 3,4

De hogepriesters, de schriftgeleerden en de oudsten maakten zulke
spottende opmerkingen: 'Anderen heeft hij gered, maar zichzelf redden
kan hij niet. Hij heeft zijn vertrouwen in God gesteld, laat die hem nu
dan redden, als hij hem tenminste goedgezind is.

Matteüs 27, 40

**Mijn ogen zijn gevestigd
op God of Hij mij redt;
mijn hart, hoezeer onrustig,
heb ik op U gezet.
Maar wees mij dan genadig
en richt mijn leven op,
als Mozes uit het water,
als Jezus uit de doop.**

Twaalfde statie

Jezus sterft aan het kruis



En Jezus riep met luide stem en zei: Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest. En toen Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest.

Lucas 23, 46

Er is bijna niemand die voor een rechtvaardig mens wil sterven; slechts een enkeling durft voor een goed mens zijn leven te geven. Maar God bewees ons zijn liefde doordat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren.

Romeinen 5, 7

Er is één God. Er is ook één Middelaar tussen God en mensen, de mens Christus Jezus. Hij heeft Zich gegeven als een losprijs voor allen.

1 Timoteüs 2, 5, 6

Hij heeft zichzelf voor ons gegeven om ons van alle zonde vrij te kopen, ons te reinigen en ons tot zijn volk te maken, dat vol ijver is om het goede te doen.

Titus 2, 14

**De Heer is trouw gebleven,
hij heeft ons welgedaan:
hij gaf als brood zijn leven,
hij heeft de dood doorstaan.
Verlos ons van het kwade,
o Heer, en maak het waar,
dat wij met u gedoopt zijn
ten dienste van elkaar.**



Vierde statie

Jezus ontmoet zijn bedroefde moeder

Simeon zei tegen Maria, zijn moeder: 'Weet wel dat velen in Israël door hem ten val zullen komen of juist zullen opstaan. Hij zal een teken zijn dat betwist wordt, en zelf zult u als door een zwaard doorstoken worden.'

Lucas 2, 34

Raakt het u allen niet, voorbijgangers?
Aanschouw en zie
of er leed is als mijn leed,
dat mij is aangedaan,

Klaagliederen 1, 12

Waarmee zal ik je vergelijken, Jeruzalem,
welk voorbeeld kan ik je tonen?
Waaraan zal ik je gelijkstellen, vrouwe Sion?
Hoe kan ik je troosten?
Wijd als de zee gapen je wonden –
wie kan je genezen?

Klaagliederen 2, 13

**Gods uitverkoren dochter
van koninklijk geslacht
die 't heil van deze wereld
in deemoed hebt verwacht:
leer ons als u te dragen
de pijnen van ons hart,
dan blijven wij ook staande
bij 't kruis dat ons verwart.**

Elfde statie

Jezus wordt aan het kruis genageld

Het was in het derde uur na zonsopgang toen ze hem kruisigden. Samen met hem kruisigden ze twee misdadigers, de een rechts van hem, de ander links. Zo ging het Schriftwoord in gegaan dat zegt: En Hij is onder de misdadigers gerekend.

Marcus 15, 25, 27, 28

Hij werd mishandeld en hij werd verdrukt.
maar hij deed zijn mond niet open.
Als een lam werd hij ter slachting geleid;
als een schaap dat stom is voor zijn scheerders,
zo deed hij zijn mond niet open.

Jesaja 53, 7

Honden staan om mij heen,
een woeste bende sluit mij in,
zij hebben mijn handen en voeten doorboord.
Ik kan al mijn beenderen tellen.

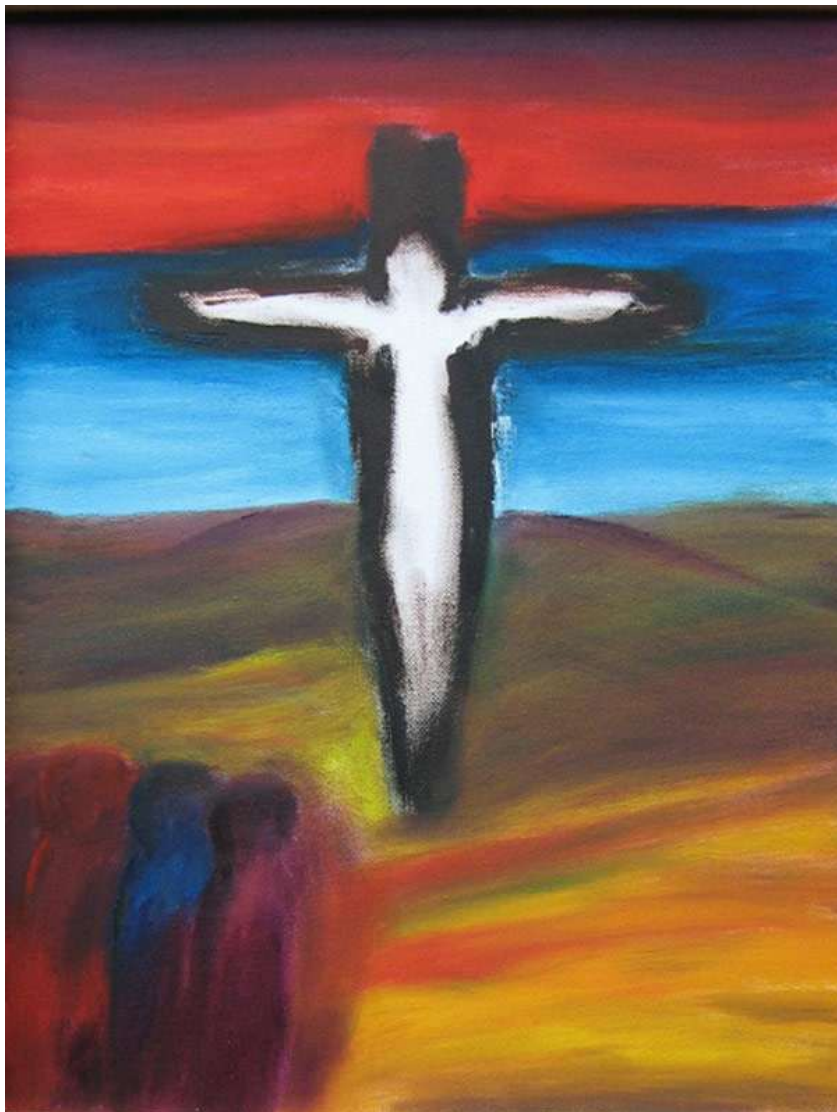
Psalm 22, 17, 18

En Ik, als Ik van de aarde verhoogd ben, zal allen naar Mij toe trekken.

Johannes 12, 32

**Mijn God die zonder klagen
het zwaarste hebt doorstaan!
Al wat gij had te dragen,
wie heeft het u gedaan?
Wee mij die voor de zonden
het hoogste goed verliet;
o, om uw bloed en wonden
verstoot mij zondaar niet.**





Vijfde statie

Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis te dragen

Toen Jezus werd weggeleid, hielden de soldaten een zekere Simon van Cyrene aan, die net de stad binnenkwam.

Ze legden het kruis op zijn rug en lieten het hem achter Jezus aan dragen.

Lucas 23, 26

Christus heeft geleden, om uwentwil, en u daarmee een voorbeeld gegeven.

Treed dus in de voetsporen van hem die geen enkele zonde beging en over wiens lippen geen leugen kwam.

Hij werd gehoond en hoonde zelf niet,

hij leed en dreigde niet,

hij liet het oordeel over aan hem die rechtvaardig oordeelt.

1 Petrus 2, 21

‘Wie achter mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis op zich nemen en mij volgen.

Want ieder die zijn leven wil behouden, zal het verliezen;

maar wie zijn leven verliest omwille van mij, zal het behouden.’

Lucas 9, 23

**Een mens te zijn op aarde
in deze aardse tijd
dat is de dood aanvaarden,
de vrede en de strijd;
de mensen niet verlaten,
Gods woord zijn toegedaan:
dat is op deze aarde
de zelfzucht te weerstaan.**

Tiende statie

Jezus wordt van zijn klederen ontdaan en met gal gelaafd

Zij kijken vol leedvermaak toe,
verdelen mijn kleren onder elkaar
en werpen het lot om mijn mantel.

Psalm 22, 18

Heel je hoofd doet pijn, heel je hart is ziek.
Van voetzool tot kruin, niets is ongeschonden:
een en al wonden en builen en striemen,
niet verbonden, niet verzorgd, niet met olie verzacht.

Jesaja 1, 5

...ik heb gewacht op medeleven, maar het is er niet,
op troosters, maar ik heb ze niet gevonden.

...wie Ú geslagen hebt, vervolgen zij,
en zij spreken spottend over de smart van wie U verwondde.

Ja, zij hebben mij gal als mijn voedsel gegeven
in mijn dorst hebben zij mij zure wijn laten drinken.

Psalm 69, 21, 22, 27

**Wie Jezus kelk wil drinken,
zijn doop wil ondergaan,
zal in de dood verzinken
en uit de dood opstaan.
Hij zal zijn leven geven,
hij maakt zichzelf tot brood.
Hij sterft, en andren leven,
hij overleeft de dood.**

Zesde statie

Veronica droogt het gelaat van Jezus af



Als een loot schoot hij op onder Gods ogen,
als een wortel die uitloopt in dorre grond.
Onopvallend was zijn uiterlijk,
hij miste iedere schoonheid,
zijn aanblik kon ons niet bekoren.

Jesaja 53

zo gruwelijk, zo onmenselijk was zijn aanblik,
zijn uiterlijk had niets meer van een mens –,
zo zal hij veel volken opschrikken,
en koningen zullen sprakeloos staan.
En zij aan wie niets was verteld, zullen zien,
zij die niets hadden gehoord, zullen begrijpen.

Jesaja 52, 14

Jezus – die voor korte tijd lager dan de engelen geplaatst was opdat
zijn dood door Gods genade iedereen ten goede zou komen –
vanwege zijn lijden en dood nu met eer en luister gekroond is.

Hebreeën 2, 9

Moest de Messias al dat lijden niet ondergaan om zijn glorie binnen
te gaan?’

Lucas 24, 26

**O hoofd, vol bloed en wonden
bedekt met smaad en hoon,
o godd' lijk hoofd omwonden
met scherpe doornenkroon!
O, gij die andre kronen
en glorie waardig zijt:
ik wil mijn hart u tonen
dat met u medelijdt.**

Negende statie

Jezus valt voor de derde maal onder het kruis

Christus heeft tijdens zijn leven op aarde onder tranen en met luide stem gesmeekt en gebeden tot hem die hem kon redden van de dood, en werd verhoord vanwege zijn diep ontzag voor God. Hoewel hij zijn Zoon was, heeft hij moeten lijden, en zo heeft hij gehoorzaamheid geleerd.

En toen hij naar de uiteindelijke volmaaktheid gevoerd was, werd hij voor allen die hem gehoorzamen een bron van eeuwige redding...

Hebreeën 5, 7-9

Want er is maar één God, en maar één bemiddelaar tussen God en mensen, de mens Christus Jezus, die zichzelf gegeven heeft als losgeld voor allen...

1 Timoteüs 2, 5, 6



O hoofd vol bloed en wonden
O Gods onschuldig Lam
dat voor der mensen zonden
de zonde op zich nam!
Wat zal ik u dan geven,
voor zoveel smaad en smart?
Heer, neem mijn korte leven,
Heer, neem mijn schamel hart.

Zevende statie

Jezus valt voor de tweede maal onder het kruis

Hij heeft in zijn lichaam onze zonden op het kruishout gedragen,
opdat wij, dood voor de zonde, rechtvaardig zouden leven.
Door zijn striemen bent u genezen.

1 Petrus 2, 24

Zoals de Mensenzoon niet is gekomen om gediend te worden,
maar om te dienen en zijn leven te geven als losgeld voor velen.

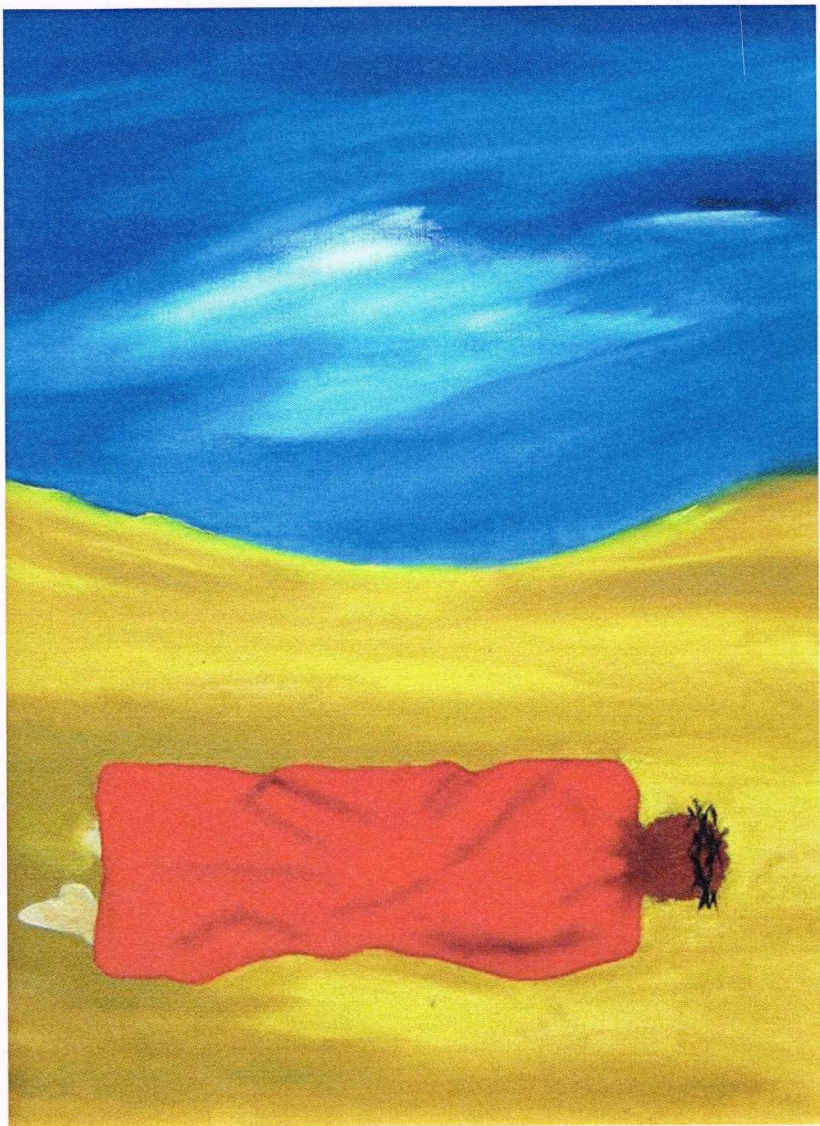
Matteüs 20, 28

In hem zijn wij door zijn bloed verlost en zijn onze zonden vergeven,
dankzij de rijke genade

Efeziërs 1, 7

God heeft hem die de zonde niet kende voor ons één gemaakt met
de zonde, zodat wij door hem rechtvaardig voor God konden worden.

2 Korintiërs 5, 21



**Heer God, wij gaan te gronde
en nergens is behoud
zo gij het kwaad der zonden
aan zondaars wreken zoudt.
Maar gij wilt ons bevrijden
van alle schuld en schand'
uit slavernij ons leiden
naar uw beloofde land.**

Achtste statie

Jezus troost de wenende vrouwen

Een grote volksmenigte volgde Jezus, evenals enkele vrouwen die zich op de borst sloegen en over hem weeklaagden. Jezus keerde zich echter naar hen om en zei: 'Dochters van Jeruzalem, huil niet om mij. Huil liever om jezelf en je kinderen... Want als dit gebeurt met het jonge hout, wat zal het verdorde hout dan niet te wachten staan?'

Lucas 23, 27, 28, 31

Ik ben de wijnstok en jullie zijn de ranken. Als iemand in mij blijft en ik in hem, zal hij veel vrucht dragen. Maar zonder mij kun je niets doen.

Wie niet in mij blijft wordt weggegooid als een wijnrank en verdort; hij wordt met andere ranken verzameld, in het vuur gegooid en verbrand.

Johannes 15,5,6



**Uit de diepte van ellende
roep ik tot u, o Heer;
gij kunt verlossing zenden,
ik werp mij voor u neer.
O, laat uw oor zich neigen
tot mijn bedeesd gebed;
en ik gehoor verkrijge
en door u word gered.**